

Τύπος ανάρτησης	Πρόσκληση ☒ Αποτελέσματα Πρόσκλησης ☐
Κωδικός ΟΕΦ	1090
Επωνυμία ΟΕΦ	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ
Α/Α πρόσκλησης	2
Θέμα εγγράφου	Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τα έργα της παροχής υπηρεσιών υλοποίησης δράσεων στο πλαίσιο του τριετούς προγράμματος εργασίας του Αγροτικού Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Μολάων - Πακίων (2018-2021)
Ημ/νία έναρξης ισχύος πρόσκλησης	05/10/2018
Ημ/νία λήξης ισχύος πρόσκλησης	25/10/2018
Όνομα αρχείου	1090_PROSKLHSH_2.pdf
Υπεύθυνος αποστολής από ΟΕΦ Όνοματεπώνυμο Τηλέφωνο επικοινωνίας	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΤΑΝΑΚΑΣ, ΤΗΛ: 2732022260, 2232022455
Αρμόδια για τους ελέγχους ΔΑΟΚ: email:	

ΑΝΑΘΕΤΩΝ ΦΟΡΕΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΩΝ

Εισαγωγή

Στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Μολάων-Πακίων Ελαιουργικό - ΟΠ με την ιδιότητα του ως αναγνωρισμένη Ο.Ε.Φ., εγκρίθηκε με την Αριθ. Πρωτ. 664/25463/30.03.2018 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η υλοποίηση τριετούς προγράμματος εργασίας δραστηριοτήτων (1.4.2018 - 31.3.2021) στο πλαίσιο των Καν. (ΕΕ) 611/2014 και (ΕΕ) 615/2014 της Επιτροπής.

Νομικό πλαίσιο υλοποίησης του έργου

Η υλοποίηση του έργου θα πραγματοποιηθεί με βάση:

α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου

β) Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό(ΕΕ) αριθ. 611/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα προγράμματα στήριξης του τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών όπως ισχύει

γ) Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 615/2014 της Επιτροπής της 6ης Ιουνίου 2014 για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα προγράμματα εργασίας για τη στήριξη των τομέων του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών όπως ισχύει

δ) Την υπ' αριθ. 61/16616/31.01.2018 Υπουργική Απόφαση για τα συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 611/2014 της Επιτροπής όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (τροποποίηση ΥΑ 1533/47977/29.03.2018)

ε) Την Υπουργική Απόφαση Έγκρισης του προγράμματος εργασίας της ΟΠ στο πλαίσιο των Καν (ΕΕ) 611/2014 και 615/2014 664/25463/30.03.2018

Το ανωτέρω κανονιστικό πλαίσιο προσδιορίζει μεταξύ άλλων στοιχεία που αφορούν:

- τις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών (γενικά έξοδα, δαπάνες αγοράς εξοπλισμού και υποδομής για την υλοποίηση του προγράμματος, δαπάνες παροχής υπηρεσιών κλπ)
- τα όρια των δαπανών ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης
- τις διαδικασίες και τα χρονικά περιθώρια υποβολής και έγκρισης αιτήσεων τροποποίησης του εγκριθέντος προγράμματος
- τις προϋποθέσεις, διαδικασίες και χρονικούς περιορισμούς για τη χορήγηση της χρηματοδότησης
- τις απαιτήσεις για υποβολή εκθέσεων εργασίας με περιγραφή του εκάστοτε υλοποιηθέντος τμήματος του προγράμματος με πλήρεις αιτιολογήσεις των χρονικών ή άλλων παρεκκλίσεων από το προγραμματισμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του προγράμματος
- τις διαδικασίες ελέγχου της υλοποίησης του προγράμματος από αρμόδιους φορείς
- τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την ανάθεση υπηρεσιών και παγίου εξοπλισμού καθώς και τις ελάχιστες ρήτρες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις συμβάσεις προμηθειών που συνάπτει η ΟΕΦ στο πλαίσιο του προγράμματος.

Στοιχεία Διαδικασίας Αναθέσεων και Θεσμικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της υπ' αριθμ. 61/16616/31.01.18 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η ΟΕΦ θα πραγματοποιήσει την ανάθεση των εν θέματι έργων με ανοικτή διαδικασία, η οποία περιγράφεται στην παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την παρούσα διαδικασία είναι το καταστατικό της ΟΕΦ και η υπ' αριθμ' 61/16616/31.01.18 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η οποία και θέτει το νομοθετικό πλαίσιο για την υλοποίηση των προγραμμάτων εργασίας των Καν.(ΕΕ) 611/14 & 615/14 της περιόδου 2018-2021. Τα έργα θα ανατεθούν με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής και σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης που περιγράφονται στην παρούσα πρόσκληση.

Συνοπτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου των Έργων

Η παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αφορά τα έργα της παροχής υπηρεσιών υλοποίησης δράσεων του εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας της ΟΕΦ. Συγκεκριμένα, το φυσικό αντικείμενο και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των έργων έχει ως εξής:

Biv: Ανάπτυξη, εφαρμογή & πιστοποίηση Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, εγκεκριμένος προϋπολογισμός 210.500,00 €.

Biv: Δημιουργία βάσης δεδομένων για την εφαρμογή ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, εγκεκριμένος προϋπολογισμός 9.520,32 €.

Γi: Πιλοτική εφαρμογή ενόργανης παρακολούθησης εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων, εγκεκριμένος προϋπολογισμός 24.000,00 €

Γiii: Κατάρτιση παραγωγών σε νέες τεχνικές καλλιέργειας, εγκεκριμένος προϋπολογισμός 88.133,31€

Eii: Σχεδιασμός, εφαρμογή και πιστοποίηση Συστήματος Ποιότητας και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων στο ελαιοτριβείο (ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015), εγκεκριμένος προϋπολογισμός 9.519,99 €

ΣTii: Δημιουργία ιστοσελίδας, εγκεκριμένος προϋπολογισμός 3.000,00 €

Η παρούσα πρόσκληση αφορά την υποβολή προσφορών για την ανάληψη της υλοποίησης των παραπάνω έργων. Σημειώνεται ότι εφόσον οι προσφέροντες το κρίνουν σκόπιμο, η υποβολή προσφορών μπορεί να γίνει μόνο για κάποια από τα παραπάνω έργα και όχι αναγκαία για όλα, καθώς το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο κάθε έργου είναι διακριτό και αυτοτελές. Ωστόσο δεδομένων των εκτιμώμενων συνεργειών μεταξύ των έργων, των λεπτομερειών του φυσικού αντικειμένου, και των δυνατοτήτων της ΟΕΦ για τον συντονισμό, παρακολούθηση, και έλεγχο της υλοποίησης τους, είναι προτιμητέα από την ΟΕΦ η δυνατότητα ανάληψης όλων των προς ανάθεση έργων από ένα προσφέροντα.

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου για κάθε έργο δίδεται στο παράρτημα της παρούσας πρόσκλησης «Τεχνικά Δελτία Έργων» το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι αυτής.

ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Γενικά

Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας είναι τα ακόλουθα:

- η παρούσα «Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τα έργα της παροχής υπηρεσιών υλοποίησης δράσεων εκ του εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας της ΟΕΦ ΑΕΣ Μολάων- Πακίων βάσει των Καν. 611/2014 & 615/2014 της περιόδου 2018-2021»
- το παράρτημα «Τεχνικά Δελτία Έργων»

Τα ως άνω έγγραφα είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στον δικτυακό τόπο της ΟΕΦ και στον δικτυακό τόπο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Πάσης φύσεως αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται εγγράφως, το αργότερο έξι (6) ημερολογιακές ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται εγγράφως εντός εύλογου χρονικού διαστήματος . Αιτήματα παροχής διευκρινήσεων που υποβάλλονται με άλλο τρόπο δεν εξετάζονται.

Όλα τα έγγραφα που αφορούν την παρούσα διαδικασία και όλα τα έγγραφα που θα αφορούν την υλοποίηση των προς ανάθεση έργων θα πρέπει να συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα.

Υποβολή προσφορών

Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν την προσφορά τους στην έδρα του Συνεταιρισμού, στη διεύθυνση Μολάοι Λακωνίας, ΤΚ 23052 (Υπεύθυνος Επικοινωνίας: Παναγιώτης Ντανάκας, 2732022455). Η προθεσμία για την υποβολή προσφορών διαρκεί είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες και αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας δημοσίευσης της παρούσας Πρόσκλησης (ημ/νία δημοσίευσης: 05/10/2018).

Συνεπώς, καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των προσφορών ορίζεται η 25/10/2018 και ώρα 13.00 μ.μ.

Οι προτάσεις και τα δικαιολογητικά κατατίθενται στον συνεταιρισμό, είτε ιδιοχείρως ή με εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, είτε ταχυδρομικά (με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή μέσω ταχυμεταφοράς), υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν παραδοθεί στην έδρα μας έως την ανωτέρα ημέρα και ώρα.

Η πρόταση υποβάλλεται σε κλειστό φάκελο, όπου αναγράφονται ευκρινώς τα στοιχεία του/της αποστολέα, καθώς και η ένδειξη:

ΠΡΟΣΦΟΡΑ
για την
Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος
για Υποβολή Προσφορών για τα έργα παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο του
προγράμματος εργασίας του Αγροτικού Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Μολάων-
Πακίων για την τριετία 2018-2021

Περιεχόμενο της προσφοράς

Κάθε προσφορά περιλαμβάνει υποχρεωτικά τα εξής:

1. **Τεχνική Προσφορά** η οποία θα περιλαμβάνει σαφήνεια της πρότασης, κατανόηση των απαιτήσεων του έργου, περιγραφή του τρόπου προσέγγισης του έργου, λεπτομερές χρονοδιάγραμμα των παρεχόμενων υπηρεσιών και παραδοτέων κατά φάση, καλύτερη δυνατή κάλυψη των ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών της δράσης. Στην ενότητα αυτή της προσφοράς θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνεται τεκμηρίωση της εμπειρίας του προσφέροντος σε έργα συναφή με το αντικείμενο και ειδικότερα σχετικά με δραστηριότητες του τομέα ελαιολάδου και ελιάς, επάρκεια, εμπειρία και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού που θα στελεχώσει το έργο.
2. **Οικονομική προσφορά** η οποία πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του προσφέροντα. Στην οικονομική προσφορά δίνεται το προσφερόμενο ποσό, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την υλοποίηση του έργου ολογράφως και αριθμητικά σε ΕΥΡΩ (€) το οποίο είναι σύμφωνο με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της δράσης για την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με την σχετική απόφαση έγκρισης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τον προϋπολογισμό του έργου στο τεύχος «Τεχνικά Δελτία Έργων». Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια τού έργου και δεν αναπροσαρμόζονται. Το σχέδιο κατανομής των ετήσιων αμοιβών θα είναι σύμφωνο με την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας και θα εξειδικευτεί στην σύμβαση που θα συναφθεί μετά την κατακύρωση του έργου. Ανάλυση του κόστους (πχ. Κόστος ομάδας έργου)
3. **Υπεύθυνες Δηλώσεις του νομίμου εκπροσώπου του προσφέροντος στην πρόσκληση** όπως ορίζονται στο άρθρο 12δ στην Υπουργική Απόφαση 61/16616/31.01.2018 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (τροποποίηση ΥΑ 1533/47977/29.03.2018. Επιπλέον σε περίπτωση κατακύρωσης του έργου υπεύθυνη δήλωση ότι θα επισυνάψει αντίγραφο του καταστατικού της εταιρείας του όπως ισχύει.

4. Η προσφορά πρέπει να ισχύει και να δεσμεύει το προσφέροντα για διάστημα τουλάχιστον τριών (3) μηνών από την επομένη της ημερομηνίας υποβολής τους.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Η επιτροπή αξιολόγησης της ΟΕΦ σύμφωνα με το άρθρο 12δ παρ.3 της υπ' αριθμ. 61/16616/31.01.18 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και πριν την τελική επιλογή, **μεριμνά για την δημοσίευση στους δικτυακούς τόπους της ΟΕΦ και του ΟΠΕΚΕΠΕ των επωνυμιών των προσφερόντων που υπέβαλαν εμπρόθεσμα φάκελο προσφορών.**

Η επιτροπή αξιολόγησης συνέρχεται το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για την αξιολόγηση των προσφορών και την επιλογή αναδόχου για κάθε έργο.

Κριτήρια επιλογής και ανάθεσης

Με το άνοιγμα των φακέλων προσφορών η επιτροπή αξιολόγησης καταχωρεί στο πρακτικό αξιολόγησης τα στοιχεία υποβολής, την επωνυμία των προσφερόντων, και τα έργα για τα οποία υπέβαλλαν προσφορές.

Εν συνεχεία προβαίνει στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής για κάθε προσφέροντα και καταχωρεί στο πρακτικό αξιολόγησης τη συμμόρφωση ή μη των δικαιολογητικών με τις προβλέψεις της παρούσας. Σε περίπτωση μη συμμορφώσεων αυτές καταγράφονται στο ανωτέρω πρακτικό. Η επιτροπή αξιολόγησης εφόσον κρίνει ότι κάποιο δικαιολογητικό συμμορφώνεται κατ' αρχήν με τα απαιτούμενα αλλά χρήζει διευκρινήσεων ή/και συμπληρώσεων από τον προσφέροντα, ζητεί εγγράφως τα σχετικά, τα οποία και ο προσφέρων οφείλει να παρέχει εντός του εύλογου χρονικού περιθωρίου που θα θέτει το ανωτέρω έγγραφο. Στην περίπτωση αυτή, η παροχή διευκρινήσεων είναι υποχρεωτική για τον προτείνοντα και δεν θεωρείται αντιπρόταση.

Στη συνέχεια η επιτροπή αξιολόγησης προβαίνει στην αξιολόγηση των τεχνικό-οικονομικών προσφορών των προσφερόντων των οποίων τα δικαιολογητικά έκρινε πλήρη. Αρχικά η επιτροπή ελέγχει ότι οι τεχνικό-οικονομικές προσφορές συμμορφώνονται με τα προβλεπόμενα της παρούσας. Η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, τεχνικό-οικονομική προσφορά:

-η οποία δεν υποβάλλεται με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα

-η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση

Σε περίπτωση που μία τεχνικό-οικονομική προσφορά κριθεί απαράδεκτη αυτό καταχωρείται στο πρακτικό αξιολόγησης μαζί με την σχετική αιτιολόγηση.

Εν συνεχεία, η επιτροπή αξιολόγησης προχωρά στην λεπτομερή αξιολόγηση των

τεχνικό-οικονομικών προσφορών. Η διαδικασία πραγματοποιείται για κάθε έργο ξεχωριστά σύμφωνα με τα παρακάτω.

Όπως προαναφέρθηκε το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός υπηρεσιών για την υλοποίηση κάθε δράσης είναι σταθερός σύμφωνα με την σχετική απόφαση έγκρισης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και η ΟΕΦ έχει αναλάβει την υλοποίηση του προγράμματος και παρέχει εγγυήσεις για αυτή σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. **Ως εκ τούτου το στοιχείο της τιμής είναι σταθερό** και η ανάθεση θα γίνει αποκλειστικά βάσει των **ποιοτικών κριτηρίων** που αναφέρονται στη συνέχεια.

Με γνώμονα την αρτιότητα της υλοποίησης τόσο των επιμέρους δράσεων όσο και του προγράμματος εργασίας στο σύνολο προς όφελος της ΟΕΦ και των παραγωγών μελών της, τα ποιοτικά κριτήρια που θα ληφθούν υπόψη είναι τα ακόλουθα:

A/A	Κριτήρια Αξιολόγησης
1	Συνολική εικόνα, περάτωση συναφών έργων με επιτυχία σε όμορο περιοχή
2	Εμπειρία, ιδίως σε συναφή έργα σε όμορο περιοχή
3	Επάρκεια, εμπειρία και εξειδίκευση ανθρώπινου δυναμικού που θα στελεχώσει το έργο
4	Σαφήνεια της πρότασης, κατανόηση των απαιτήσεων του έργου, οργάνωση και μεθοδολογία υλοποίησης
5	Πλέον συμφέρουσα από οικονομική προσφορά με μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
6	Συνεργασία με τοπικούς γεωπόνους
7	Προηγούμενη συνεργασία με την ΟΕΦ

Η επιτροπή αξιολόγησης με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των τεχνικό-οικονομικών προσφορών για κάθε έργο κατατάσσει τις προσφορές με βάση τα ανωτέρω κριτήρια. Εν συνεχεία, ο προσφέρων του οποίου η προσφορά κρίθηκε η πλέον συμφέρουσα κηρύσσεται ως ανάδοχος για την υλοποίηση του έργου. Τα παραπάνω αποτυπώνονται στο πρακτικό αξιολόγησης, στο οποίο η επιτροπή αξιολόγησης αιτιολογεί επαρκώς την επιλογή της σύμφωνα με τα παραπάνω.

Κατακύρωση έργων

Η ΟΕΦ κοινοποιεί εγγράφως την απόφαση κατακύρωσης για κάθε έργο σε κάθε προσφέροντα που έχει υποβάλει αποδεκτή προσφορά για το έργο αυτό.

Υπογραφή Σύμβασης

Για την υλοποίηση του Έργου υπογράφεται σχετική Σύμβαση που συνάπτεται με βάση την εγκριτική απόφαση της ΔΑΟΚ Λακωνίας, το παρόν και την Προσφορά του Αναδόχου. Η σύμβαση της ΟΕΦ με τον επιλεγέντα προσφέροντα συνάπτεται οριστικά μόνο μετά από έγγραφη έγκριση του σχεδίου της από την ΔΑΟΚ Λακωνίας προς την οποία η ΟΕΦ αποστέλλει τη σχετική τεκμηρίωση της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς.

Η σύμβαση υπογράφεται από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο της διοίκησης της ΟΕΦ και από τον Ανάδοχο, ο οποίος θα πρέπει να προσέλθει για την υπογραφή της εντός τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη κοινοποίηση σε αυτόν της οριστικής έγκρισης της σχετικής σύμβασης από την ΔΑΟΚ Λακωνίας.

Για την υπογραφή της Σύμβασης απαιτείται η κατάθεση εκ μέρους του Αναδόχου Εγγύησης που ανέρχεται σε 10% επί της μεγαλύτερης ετήσιας συνολικής αμοιβής του (χωρίς ΦΠΑ), σύμφωνα με τους όρους που θα αναφέρονται στην εν λόγω Σύμβαση.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο Ανάδοχος δεν προσέλθει εντός της οριζόμενης ανωτέρω προθεσμίας για την υπογραφή της Σύμβασης κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση του αρμόδιου διοικητικού οργάνου της ΟΕΦ.

Στην περίπτωση αυτή η ΟΕΦ μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη της πρόσκλησης.

Κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορεί να εκχωρήσει ή να μεταβιβάσει τη σύμβαση ή μέρος αυτής ή οποιοδήποτε δικαίωμα ή υποχρέωση απορρέει από αυτή χωρίς προηγούμενη γραπτή συναίνεση του άλλου μέρους.

Ενστάσεις

Τυχόν ενστάσεις υποβάλλονται στον Συνεταιρισμό ιδιοχείρως ή με εξουσιοδοτημένο πρόσωπο ή ταχυδρομικά (ΕΛΤΑ ή εταιρία ταχυμεταφοράς). Στην περίπτωση ένστασης ο φάκελος, θα πρέπει να φέρει την ένδειξη:

Ένσταση
για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος
για Υποβολή Προσφορών για τα έργα παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο του
προγράμματος εργασίας του Αγροτικού Ελαιουργικού Συνεταιρισμού
Μολάων-Πακίων για την τριετία 2018-2021

Μη εμπρόθεσμη υποβολή επιφέρει την ακυρότητα της ανωτέρω υποβληθείσας ένστασης και τη μη εξέτασή της.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται σε κλειστό φάκελο στα γραφεία του Συνεταιρισμού στη διεύθυνση: Μολάοι Λακωνίας ΤΚ 23052, εντός τριών (3) ημερολογιακών ημερών από την επόμενη της ημέρας κοινοποίησης των αποτελεσμάτων στους αποψήφιους αναδόχους. Η διοίκηση της ΟΕΦ αποφασίζει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της ένστασης. Με την άπρακτη πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

Ενστάσεις που περιέρχονται στην υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας θεωρούνται εκπρόθεσμες, λαμβάνουν αριθμό πρωτοκόλλου, αλλά δεν εξετάζονται.

Ματαίωση διαδικασίας

Η ΟΕΦ ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει τη διαδικασία ανάθεσης για λόγους που αφορούν είτε την μεταβολή των συνθηκών υλοποίησης του προγράμματος εργασίας της ΟΕΦ, είτε την μεταβολή του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση του ανωτέρω προγράμματος είτε άλλους λόγους που κρίνονται ουσιώδεις. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της διοίκησης της ΟΕΦ, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΕΡΓΩΝ

(Απόσπασμα από το Εγκεκριμένο Πρόγραμμα Εργασίας)

Βίν: Ανάπτυξη, εφαρμογή & πιστοποίηση Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

Τομέας Β	
Βελτίωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας	
Υποτομέας Βίν	Μέτρα πρακτικής επίδειξης των τεχνικών ελαιοκαλλιέργειας με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του τοπίου, όπως η βιολογική γεωργία, η ορθολογική γεωργία, η προστασία του εδάφους μέσω του περιορισμού της διάβρωσης και η ολοκληρωμένη γεωργία
Τίτλος	Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης σε 410 παραγωγούς
Διάρκεια	3 έτη

1. Συνοπτική Περιγραφή

Με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα τα επόμενα τρία έτη θα εφαρμοστεί Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης (ΣΟΔ) βασισμένο στα εθνικά πρότυπα AGRO 2.1 & 2.2 και θα πιστοποιηθούν οι 410 παραγωγοί – μέλη της Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

2. Αντικείμενο Δραστηριότητας

Ανάπτυξη, εφαρμογή και πιστοποίηση Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης σύμφωνα με τα πρότυπα Agro 2.1 & 2.2 σε 410 ελαιοπαραγωγούς - μέλη της Ο.Ε.Φ. - Α.Σ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

3. Περιγραφή αιτιολόγησης & μεθοδολογία υλοποίησης

Η Ολοκληρωμένη Διαχείριση της γεωργικής παραγωγής είναι η ισόρροπη μέριμνα για το περιβάλλον και για την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων. Οι αλλαγές στην τροφική αλυσίδα που τελέστηκαν τα τελευταία 15 έτη είναι ραγδαίες και μεγάλες. Η εμπλοκή περισσότερων κρίκων στην αλυσίδα συνεπικουρούμενη από την ανάπτυξη των ελεγκτικών μεθόδων, της εξέλιξης της έρευνας που αφορά

στους κινδύνους από τα τρόφιμα αλλά και η ανάπτυξη των media δημιούργησαν ένα νέο μοντέλο καταναλωτή που αναζητά καλύτερη σχέση ποιότητας και τιμής αλλά κυρίως εμπιστοσύνη στην ασφάλεια όλων των τροφίμων που φτάνουν στο πιάτο του. Η εφαρμογή συστημάτων ποιότητας και η ανεξάρτητη πιστοποίηση των επιδόσεων της εφαρμογής του συστήματος με τη παράλληλη επιβεβαίωση της ορθής λειτουργίας εγγυάται την ασφάλεια που απαιτεί πλέον ο σύγχρονος καταναλωτής.

Η αγροτική παραγωγή βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο ραγδαίων εξελίξεων, καλούμενη να ανταποκριθεί σε νέες και πρωτόγνωρες προκλήσεις. Η ολοένα και μεγαλύτερη απελευθέρωση του εμπορίου παγκοσμίως, οι αλλαγές του ισχύοντος μέχρι σήμερα καθεστώτος ενισχύσεων, οι εφαρμογές νέων τεχνολογιών πληροφορικής, επικοινωνιών και βιοτεχνολογίας και οι απαιτήσεις των καταναλωτών για ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα διαμορφώνουν το νέο τοπίο.

Ευνόητο είναι ότι δεν μπορούμε να μεταβάλλουμε, ούτε να αγνοήσουμε τις διεθνείς αυτές τάσεις. Αντίθετα, οφείλουμε να προσαρμοστούμε στη νέα πραγματικότητα και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο στρατηγικός στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης, που δε νοείται πλέον χωρίς την επίτευξη οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής ισορροπίας.

Η νέα αυτή θεώρηση δεν απαιτεί ούτε την αλλαγή του οικογενειακού χαρακτήρα των εκμεταλλεύσεων, ούτε την μεταβολή του μεγέθους τους. Ανταγωνιστική γεωργία δε σημαίνει παραγωγή προϊόντων σε μεγάλη κλίμακα. Σημαίνει παραγωγή ασφαλών, υψηλής ποιότητας πιστοποιημένων προϊόντων που θα παράγονται με καινοτόμες διαδικασίες φιλικές στο περιβάλλον, από επιχειρήσεις που θα είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες της ζήτησης και στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής.

Σήμερα η ποιοτική παραγωγή αναδύεται δυναμικά ως το νέο μοντέλο παραγωγής, που μπορεί να διασφαλίσει ταυτόχρονα το εισόδημα των παραγωγών, την προστασία των καταναλωτών και του περιβάλλοντος.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η περιοχή και η χώρα μας, της παρέχουν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να παγιώσει μια αξιολύπητη θέση στο παγκόσμιο χάρτη, οικοδομώντας μια αγροτική οικονομία σύγχρονη, ποιοτική, ανοιχτή στις καινοτομίες και το σύγχρονο πνεύμα επιχειρηματικότητας. Το Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης με την κατάλληλη προσαρμογή του στο μέγεθος, την πολυπλοκότητα, το οργανωτικό επίπεδο, τη τεχνογνωσία και τους ανθρώπινους πόρους της ομάδας των παραγωγών, μπορεί να εφαρμοσθεί σε όλη την παραγωγική διαδικασία έως το τελικό προϊόν, χωρίς περιορισμούς και κανόνες.

Το Σύστημα που θα αναπτυχθεί θα είναι σύμφωνα τόσο με τα εθνικά πρότυπα του AGROCERT, θα είναι αλληλένδετο αλλά ταυτόχρονα λειτουργικό, αποτελεσματικό, ευκολονόητο χωρίς όμως να υστερεί στο περιεχόμενο του και θα βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση ως προς τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις για την ασφάλεια και υγιεινή των τροφίμων, για το ελληνικό ελαιόλαδο (Κανονισμοί 178/02, 852/04 κλπ.), έτσι θα επιτευχθεί τόσο η αλλαγή της

νοοτροπίας όλων των εμπλεκομένων, μέσω εκπαιδεύσεων. Θα καλύπτει τις νομοθετικές απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης της νέας ΚΑΠ αλλά και τις απαιτήσεις του διαχειριστικού συστήματος που θα δημιουργηθεί και θα επιτρέπει την ιχνηλασιμότητα του ελαιολάδου από τον ελαιοκαλλιεργητή έως την συσκευασία.

Τα στάδια υλοποίησης του έργου είναι τα εξής:

- * Μελέτη των προτύπων και των νομοθετικών και κανονιστικών απαιτήσεων
  - ✓Επισημάνσεις και ενημέρωση στις συγκεκριμένες απαιτήσεις των προτύπων
  - ✓Καθορισμός χρονοδιαγράμματος συναντήσεων

- * Σύσταση Ομάδας Παραγωγών, ως ελάχιστη προϋπόθεση για την εφαρμογή των προτύπων -
  - ✓ Ρόλοι και αρμοδιότητες
  - ✓Καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης
  - ✓Σύσταση ομάδας παραγωγών
  - ✓Ορισμός του Επικεφαλής
  - ✓Εξουσιοδοτήσεις για Επιβλέπων, Υπεύθυνο Ποιότητας, Σύμβουλο Ποιότητας
  - ✓Σχεδιασμός οργανογράμματος
  - ✓Καθορισμός αρμοδιοτήτων και υπευθυνότητες θέσεων εργασίας
  - ✓Απαιτήσεις του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

- * Σύνταξη και Ανάπτυξη Διαδικασιών
  - ✓Σύνταξη πολιτικής ποιότητας
  - ✓Καταγραφή νομικών απαιτήσεων
  - ✓Καθορισμός περιβαλλοντικών θεμάτων
  - ✓Καθορισμός μετρήσιμων δεικτών και εξαγωγής σκοπών και στόχων
  - ✓Διαδικασία χειρισμού των εγγράφων
  - ✓Καθορισμός του τρόπου επικοινωνίας
  - ✓Αξιολόγηση των προμηθευτών
  - ✓Καθορισμός της διαδικασίας ιχνηλασιμότητας
  - ✓Πρόληψη κρίσεων

- * Σύνταξη Εγχειριδίου Ποιότητας
  - ✓Συνοπτική παρουσίαση του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στην Διοίκηση

- * Σύνταξη και Ανάπτυξη των Σχεδίων Διαχείρισης
  - ✓Τρόπος επιλογής πολλαπλασιαστικού υλικού
  - ✓Γενικές καλλιεργητικές φροντίδες

- ✓Καθορισμός μεθόδου χειρισμού του εδάφους
- ✓Παρακολούθηση μετεωρολογικών δεδομένων
- ✓Καθορισμός μεθόδου λίπανσης
- ✓Καθορισμός μεθόδου άρδευσης
- ✓Καθορισμός μεθόδου φυτοπροστασίας
- ✓Καθορισμός μεθόδου συγκομιδής
- ✓Διαχείριση εξοπλισμού και ενέργειας
- ✓Διαχείριση ρύπων και ανακύκλωση

* Δοκιμαστική εφαρμογή

- ✓Εσωτερικές επιθεωρήσεις
- ✓Εκπαίδευση παραγωγών, επιβλέποντα γεωπόνου, υπεύθυνου ποιότητας, υπεύθυνου φυτοπροστασίας
- ✓Διενέργεια ανασκόπησης για την αξιολόγηση του Συστήματος Ποιότητας

Τα παραπάνω στάδια αναλύονται ως εξής:

Στάδιο 1:Μελέτη των εθνικών και διεθνών προτύπων

Το στάδιο αυτό περιλαμβάνει εξέταση των προτύπων και αναφορά στις απαιτήσεις τους. Συζητούνται με την διοίκηση τα πιθανά προβλήματα που μπορεί να προκύψουν από τις ιδιαιτερότητες της ομάδας ώστε να σχηματισθεί πλήρης εικόνα . Στο στάδιο αυτό:

- ✓καθορίζονται και οι συναντήσεις που χρειάζονται να γίνουν μεταξύ του Συμβούλου και της Διοίκησης, με σκοπό την σωστή εφαρμογή του ΣΟΔ.
- ✓καθορίζονται οι απαιτούμενες Διαδικασίες, Σχέδια Διαχείρισης και Οδηγίες που θα αποτελέσουν το ΣΟΔ.

Στάδιο 2:Σύσταση ομάδας παραγωγών - Ρόλοι και αρμοδιότητες

Το πρώτο βήμα εφαρμογής του ΣΟΔ είναι η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και η σύσταση της Ομάδας παραγωγών. Στη συνέχεια οι παραγωγοί ορίζουν τον Επικεφαλής της Ομάδας και αυτός με τη σειρά του ορίζει τον Επιβλέποντα γεωπόνο, τους Υπεύθυνους Φυτοπροστασίας και τον Υπεύθυνο Ποιότητας. Στο στάδιο αυτό:

- ✓αποκτά δομή επιχείρησης η ομάδα
- ✓δημιουργείται το οργανόγραμμα
- ✓καθορίζονται οι ρόλοι και αρμοδιότητες του καθενός και οι σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων στο ΣΟΔ.

Στάδιο 3: Σύνταξη των διαδικασιών

Απαραίτητο για την ανάπτυξη του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης είναι ο καθορισμός της πολιτικής ποιότητας και η ανάπτυξη των μετρήσιμων στόχων της Ομάδας. Η πολιτική και οι στόχοι αφού καθορισθούν, θα αποτελέσουν την βάση για την ανάπτυξη του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης. Στη

συνέχεια αναλύονται τα περιβαλλοντικά θέματα που άπτονται της Ομάδας και συντάσσονται οι διαδικασίες που έχουν αποφασιστεί στο Στάδιο 1. Τέλος παρακολουθείται η εφαρμογή των Διαδικασιών.

Στάδιο 4: Σύνταξη Εγχειριδίου Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

Οι σύμβουλοι στο στάδιο αυτό συντάσσουν το εγχειρίδιο ποιότητας το οποίο αποτελεί μια περιληπτική περιγραφή του ΣΟΔ. Το εγχειρίδιο ποιότητας παραδίδεται στην Διοίκηση.

Στάδιο 5: Σύνταξη των σχεδίων διαχείρισης

Στο στάδιο αυτό γίνεται η σύνταξη των Σχεδίων Διαχείρισης.

Στάδιο 6: Δοκιμαστική εφαρμογή

Το στάδιο αυτό αναφέρεται σε όλο το πεδίο εφαρμογής του ΣΟΔ. Στο στάδιο αυτό γίνονται οι καταγραφές με την εφαρμογή όλων των Διαδικασιών, των Σχεδίων Διαχείρισης και των Οδηγιών Εργασίας, ώστε να διαπιστωθούν αδυναμίες και προβλήματα κατά την εφαρμογή τους και να υλοποιηθούν έγκαιρα οι κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες. Στο στάδιο αυτό πραγματοποιούνται οι εκπαιδεύσεις του επιβλέποντα γεωπόνου, των υπευθύνων φυτοπροστασίας, των υπευθύνων ποιότητας και των παραγωγών.

Η εσωτερική επιθεώρηση αποτελεί την κορυφαία πρακτική εκπαίδευση του προσωπικού και του μελλοντικού εσωτερικού επιθεωρητή που θα ορισθεί από την Διοίκηση. Λόγω της σπουδαιότητας της εσωτερικής επιθεώρησης αυτή γίνεται από τους συμβούλους με εξειδικευμένο ερωτηματολόγιο και εντοπίζονται οι μη συμμορφώσεις έτσι ώστε με την υλοποίηση των κατάλληλων διορθωτικών ενεργειών η επιχείρηση να καλύπτει τις βασικές απαιτήσεις του προτύπου.

Οι εσωτερικές επιθεωρήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν έλεγχο αρχείων, έλεγχο γνώσης των εμπλεκόμενων στο ΣΟΔ, και έλεγχο λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας διαδικασιών και των σχεδίων διαχείρισης, ώστε να αναγνωρίζονται και να διορθώνονται έγκαιρα οι τυχόν ατέλειες του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης.

Με τα ευρήματα της εσωτερικής επιθεώρησης γίνεται εισήγηση στο συμβούλιο ποιότητας που λαμβάνει χώρα μετά την εσωτερική επιθεώρηση με την συμμετοχή των ανώτατων στελεχών και συμβούλων, ώστε να γίνει η πρώτη αξιολόγηση του ΣΟΔ (ανασκόπηση).

Με τις εσωτερικές επιθεωρήσεις θα γίνει σαφής σε όλους τους εμπλεκόμενους ο τρόπος επιθεώρησης και οι απαιτήσεις του προτύπου που θα γίνει από τον Πιστοποιητικό Φορέα, ώστε να είναι προετοιμασμένοι για την επιθεώρηση αξιολόγησης με στόχο την πιστοποίηση.

Στάδιο 7: Υποβολή φακέλου πιστοποίησης

Η σωστή εφαρμογή, τήρηση, λειτουργία και συνεχής βελτίωση του ΣΟΔ, σε συνδυασμό με τις συνεχείς ενημερώσεις & εκπαιδεύσεις των παραγωγών θα

δημιουργήσουν την υποδομή και την ετοιμότητα του Συστήματος και της Ομάδας για επιθεώρηση αξιολόγησης.

Μεθοδολογία Υλοποίησης του ΣΟΔ

Με την έγκριση της δραστηριότητας, η Ο.Ε.Φ. - Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ θα επικαιροποιήσει τη λίστα των παραγωγών της ομάδας και θα πραγματοποιηθεί η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης με ειδικά ερωτηματολόγια. Στη συνέχεια θα αναπτυχθεί το ΣΟΔ που θα καλύπτει τις απαιτήσεις του AGRO 2.1 & 2.2 / 2^η Έκδοση 29.07.2009.

Μεγάλη σημασία θα δοθεί σε δύο κομβικά σημεία για την υλοποίηση της δραστηριότητας:

Εκπαίδευση παραγωγών

Όσο καλά και να στηθεί ένα Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στις Προδιαγραφές του, δεν θα έχει καμία επιτυχία στην πραγματική εφαρμογή αν δεν εκπαιδευτούν σωστά οι εμπλεκόμενοι παραγωγοί που είναι και οι ουσιαστικοί εφαρμοστές του ΣΟΔ.

Η εμπειρία έχει δείξει πως για να πετύχει στους στόχους του ένα ΣΟΔ πρέπει να εφαρμοστεί για τουλάχιστον 3 χρόνια και σε αυτό το διάστημα να γίνονται πολλές εκπαιδεύσεις σε επίπεδο παραγωγών. Οι εκπαιδεύσεις θα πραγματοποιούνται κυρίως στις περιοχές που βρίσκονται οι παραγωγοί. Οι εκπαιδεύσεις θα πραγματοποιηθούν σε ποικίλα θέματα στα οποία υποχρεωτικά θα περιλαμβάνονται και τα παρακάτω:

- * Πολιτική - Καθήκοντα - Αρμοδιότητες
- * Τετράδιο παραγωγών
- * Λίπανση - Φυτοπροστασία - Αποθήκευση
- * Καλλιεργητικές τεχνικές - Άρδευση
- * Συγκομιδή - Κανόνες Υγιεινής
- * Ιχνηλασιμότητα - Αποθήκευση

Ο χρόνος, το πλήθος και η συχνότητα των εκπαιδεύσεων θα προκύπτει σε ετήσια βάση με βάση το πρότυπο AGRO. Στα θέματα εκπαίδευσης έχει προβλεφθεί και η αξιολόγηση των παραγωγών με συγκεκριμένα τεστ.

Εσωτερική επιθεώρηση - Αξιολόγηση των παραγωγών

Η εσωτερική επιθεώρηση των παραγωγών πρέπει να γίνεται σε ετήσια βάση γιατί έτσι εντοπίζονται τυχόν αδυναμίες και προγραμματίζεται σωστά το ετήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της εσωτερικής επιθεώρησης προβλέπεται η συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου ανά παραγωγό.

4. Παραδοτέα & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
1	Σύσταση Ομάδας	3
2	Καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης	3
3	Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης που να καλύπτει τις απαιτήσεις του AGRO 2.1 & 2.2 / 2η Έκδοση 29.07.2009	6
4	Εκπαιδεύσεις επιβλεπόντων και ομάδας έργου	10
5	Τετράδια παραγωγών	10
6	Εκπαιδευτικό υλικό για εκπαιδεύσεις παραγωγών	11
7	Αναλύσεις εδάφους	12
8	Αναλύσεις υπολειμμάτων	12
9	Πιστοποιητικό AGRO 2.1 & 2.2	12
10	Σκοποί και στόχοι - Ανασκόπηση	15
11	Τεχνικές εκθέσεις φυτοπροστασίας, λίπανσης και καλλιεργητικών φροντίδων	15
12	Εσωτερικές επιθεωρήσεις - αξιολογήσεις παραγωγών	16
13	Εσωτερική Επιθεώρηση Συστήματος	20
14	Εγχειρίδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης	24
15	Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης (Αξιολόγηση)	24
16	Εκπαιδεύσεις παραγωγών	24
17	Αναλύσεις υπολειμμάτων	24
18	Σκοποί και στόχοι - Ανασκόπηση	28
19	Εσωτερικές επιθεωρήσεις - αξιολογήσεις παραγωγών	32
20	Εσωτερική Επιθεώρηση Συστήματος	32
21	Εγχειρίδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης	36
22	Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης (Επιτήρηση)	36

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
23	Εκπαιδεύσεις παραγωγών	36
24	Αναλύσεις υπολειμμάτων	36
25	Τεστ γνώσεων παραγωγών	36

5. Δείκτες

Δείκτες Εισροών / Εκροών	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Αριθμός ελαιοπαραγωγών που θα πιστοποιηθούν από διαπιστευμένο από το ΕΣΥΔ πιστοποιητικό φορέα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 2.1 & 2.2/3	ποσοτικός	410 ελαιοπαραγωγοί

Δείκτες αποτελεσμάτων	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Αριθμός παραγωγών σύστασης ομάδας	ποσοτικός	410 ελαιοπαραγωγοί
Συμμετοχή στις εκπαιδεύσεις	ποσοτικός	90% μέσος όρος συμμετοχής
Αριθμός παραγωγών που πιστοποιούνται	ποσοτικός	410 ελαιοπαραγωγοί

Δείκτες Επιπτώσεων

Συμμετοχή παραγωγών στις εκπαιδεύσεις στο 90% του συνόλου των ελαιοπαραγωγών

6. Προϋπολογισμός

Έξοδα	Ποσό (€)	Πρώτο έτος (€)	Δεύτερο έτος (€)	Τρίτο έτος (€)
Παροχή Υπηρεσιών	210.500,00	70.000,00	70.000,00	70.500,00

Βίν: Δημιουργία βάσης δεδομένων για την εφαρμογή ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας

Τομέας Β	
Βελτίωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας	
Υποτομέας Βίν	Μέτρα πρακτικής επίδειξης των τεχνικών ελαιοκαλλιέργειας με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του τοπίου, όπως η βιολογική γεωργία, η ορθολογική γεωργία, η προστασία του εδάφους μέσω του περιορισμού της διάβρωσης και η ολοκληρωμένη γεωργία
Τίτλος	Δημιουργία βάσης δεδομένων για την εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας σύμφωνα με τις οδηγίες φυτοπροστασίας της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ
Διάρκεια	3 έτη

1. Συνοπτική Περιγραφή

Με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα τα επόμενα τρία έτη θα δημιουργηθεί μία βάση δεδομένων για την εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας στην παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών σύμφωνα με τις οδηγίες φυτοπροστασίας της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ.

2. Αντικείμενο Δραστηριότητας

Δημιουργία βάσης δεδομένων για την εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας στην παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών σύμφωνα με τις οδηγίες φυτοπροστασίας της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ για την ΟΕΦ Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

3. Περιγραφή αιτιολόγησης & μεθοδολογία υλοποίησης

Η Ολοκληρωμένη Φυτοπροστασία στην παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς έχει καθοριστική σημασία για το περιβάλλον και για την ποιότητα των παραγόμενων ελαιοκομικών προϊόντων. Προκειμένου να είναι ποιο αποτελεσματική η φυτοπροστασία στην παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς η ΟΕΦ Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ θα δημιουργήσει μία βάση δεδομένων για να διευκολύνει τα μέλη της και να ελέγχει αποτελεσματικά τις εισροές των

φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο ελαιόλαδο και τις επιτραπέζιες ελιές που παράγει.

Η βάση δεδομένων θα είναι τύπου ISAM Data Files, προκειμένου να είναι εύχρηστη, θα αναπτυχθεί με το εργαλείο Microfocus Cobol version 10.1 και θα έχει σαν ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας το λειτουργικό σύστημα Windows 7 ή μεταγενέστερη έκδοση καθώς και το Microsoft Office, version 2010 ή μεταγενέστερη. Θα υπάρχουν διάφορα modules προκειμένου να είναι αξιόπιστη και αποτελεσματική η λειτουργία της βάσης, όπως φίλτρα αναζήτησης, κατηγοριοποίηση των σκευασμάτων ανάλογα με τον εχθρό, τη δραστική ουσία, το εμπορικό όνομα κλπ.

Η βάση δεδομένων θα ανανεώνεται και θα επικαιροποιείται συνεχώς και θα περιέχει τον πλήρη κατάλογο με τα επιτρεπόμενα φυτοφάρμακα, και πιο αναλυτικά θα αποτελείται από:

- Τον κατάλογο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που επιτρέπονται στην παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών με βάση την δραστική τους ουσία.
- Τον κατάλογο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που επιτρέπονται στην παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών με βάση την κατηγορία του εχθρού (πχ εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα, κλπ.).
- Τα δελτία δεδομένων ασφαλείας για κάθε εμπορικό σκεύασμα προκειμένου να γίνεται καλύτερος έλεγχος στα σκευάσματα που χρησιμοποιούν οι παραγωγοί – μέλη της ΟΕΦ ΑΣ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.
- Το χρόνο που απαιτείται να περάσει πριν συγκομιστούν οι ελιές (PHI) για να μειώνεται όσο το δυνατόν η επιβάρυνση στο περιβάλλον, σε συνδυασμό με την ορθή εφαρμογή του συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης στα μέλη της ΟΕΦ ΑΣ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

Η βάση δεδομένων που θα αναπτυχθεί θα είναι σύμφωνη τόσο την εθνική όσο και με την Κοινοτική νομοθεσία, θα ολοκληρωθεί στο πρώτο έτος υλοποίησης του Προγράμματος εργασίας και θα επικαιροποιείται συνεχώς σε τακτά χρονικά διαστήματα.

4. Παραδοτέα & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
1	Δημιουργία του απαραίτητου λογισμικού και σχεδιασμός της βάσης	3

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
2	Συμπλήρωση της βάσης με τα δεδομένα για την φυτοπροστασία	5
4	Δοκιμαστική λειτουργία της βάσης	9
5	Ολοκληρωμένη βάση δεδομένων φυτοπροστασίας	10
6	Επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων	12
7	Επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων	18
8	Επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων	24
9	Επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων	30
10	Επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων	36

5. Δείκτες

Δείκτες Εισροών / Εκροών	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Βάση δεδομένων φυτοπροστασίας	ποσοτικός	1 βάση

Δείκτες αποτελεσμάτων	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Ολοκληρωμένη βάση δεδομένων φυτοπροστασίας	ποσοτικός	1
Οδηγίες φυτοπροστασίας στους παραγωγούς	ποσοτικός	410 ελαιοπαραγωγοί
Διανομή λίστας ΦΠΠ στους παραγωγούς	ποσοτικός	410 ελαιοπαραγωγοί
Επικαιροποίηση της λίστας των ΦΠΠ από το ΥΠΑΑΤ	ποιοτικός	100%

Δείκτες Επιπτώσεων

Ενημέρωση παραγωγών σχετικά με ΦΠΠ από τη βάση δεδομένων φυτοπροστασίας

6. Προϋπολογισμός

Έξοδα	Ποσό (€)	Πρώτο έτος (€)	Δεύτερο έτος (€)	Τρίτο έτος (€)
Παροχή Υπηρεσιών	9.520,32	3.173,44	3.173,44	3.173,44

Γι: Πιλοτική εφαρμογή ενόργανης παρακολούθησης εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων

Τομέας Γ	
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού	
Υποτομέας Γι	Καινοτόμες τεχνικές καλλιέργειας
Τίτλος	Πιλοτική εφαρμογή ενόργανης παρακολούθησης εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων με τη χρήση αγρομετεωρολογικού σταθμού
Διάρκεια	3 έτη

1. Συνοπτική Περιγραφή

Με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα η Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ αποσκοπεί στην υλοποίηση πιλοτικής εφαρμογής ενόργανης παρακολούθησης εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων με την τοποθέτηση αγρομετεωρολογικού σταθμού εντός της κτηματικής περιφέρειας της Ο.Ε.Φ. με στόχο την εξοικείωση των παραγωγών με εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σε εφαρμογές γεωργίας ακριβείας στον τομέα της ορθολογικής εφαρμογής λιπάνσεων και αρδεύσεων καθώς και στη πρόγνωση μυκητολογικών ασθενειών.

2. Αντικείμενο Δραστηριότητας

Η Ο.Ε.Φ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ θα εφαρμόσει πιλοτικά ενόργανη παρακολούθηση εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων με τη χρήση αγρομετεωρολογικού σταθμού.

3. Περιγραφή αιτιολόγησης & μεθοδολογία υλοποίησης

Η Ο.Ε.Φ Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ – ΠΑΚΙΩΝ θα προμηθευτεί αγρομετεωρολογικό σταθμό στα πλαίσια της υλοποίησης πιλοτικής εφαρμογής ενόργανης παρακολούθησης εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων με την τοποθέτηση αγρομετεωρολογικού σταθμού εντός της κτηματικής περιφέρειας της Ο.Ε.Φ.

Στόχος της πιλοτικής εφαρμογής θα είναι:

- ✓ Η εξοικείωση (πιλοτική εφαρμογή) των παραγωγών με εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σε εφαρμογές γεωργίας ακριβείας στον τομέα της ορθολογικής εφαρμογής λιπάνσεων και αρδεύσεων καθώς και στην πρόγνωση μυκητολογικών ασθενειών.
- ✓ Εκπαίδευση αγροτών σε θέματα ορθολογικής διαχείρισης αρδευτικού νερού και λιπάσματος το οποίο εφαρμόζεται με υδρολίπανση.
- ✓ Εισαγωγή σε αρχές ελέγχου αξιολόγησης και βελτίωσης αρδευτικών συστημάτων (auditing) από τον ίδιο τον παραγωγό.
- ✓ Εκπαίδευση στην ανάγνωση και ερμηνεία των δεδομένων των αισθητήρων χωρίς προηγούμενο θεωρητικό υπόβαθρο από τον καλλιεργητή και μετάφραση σε λήψη απόφασης

Η δράση θα υλοποιηθεί με την εγκατάσταση αγρομετεωρολογικού σταθμού εντός της κτηματικής περιφέρειας της Ο.Ε.Φ.

Στάδια πιλοτικής εφαρμογής:

1. Πριν την εγκατάσταση του αγρομετεωρολογικού σταθμού

- ✓ Μελέτη και επιλογή του στίγματος τοποθέτησης του αγρομετεωρολογικού σταθμού. Θα επιδιωχθεί οι μετρήσεις του σταθμού λόγω θέσεως να αντιπροσωπεύουν τη μεγαλύτερη δυνατή καλλιεργούμενη έκταση, με στόχο την αύξηση των ωφελουμένων.
- ✓ Επιλογή και προετοιμασία θέσεως τοποθέτησης σταθμού ώστε τα μετρούμενα μεγέθη να μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ διαμορφώσεως της θέσεως στα υφιστάμενα θεωρητικά μοντέλα που χρησιμοποιούνται στον τομέα των αρδεύσεων
- ✓ Τοποθέτηση των αισθητήρων στις κατάλληλες θέσεις ώστε να εξασφαλίζεται η καταλληλότητα της μέτρησης για χρήση της στα θεωρητικά μοντέλλα

2. Κατά την εγκατάσταση

- ✓ Εισαγωγή στα ενσωματωμένα μοντέλα του logger του αγρομετεωρολογικού καθώς και στο συνοδό software εκείνων των παραμέτρων που είναι κατάλληλοι για την περιοχή
- ✓ Δειγματοληψία εδαφών κατά την εγκατάσταση του σταθμού για τον ακριβή προσδιορισμό εδαφικών ιδιοτήτων (χημικών φυσικών) οι οποίες είναι αναγκαίες για τους περαιτέρω υπολογισμούς
- ✓ Αναζήτηση – συλλογή – αξιολόγηση εδαφολογικών δεδομένων των χαρτογραφικών εδαφικών μονάδων της περιοχής η οποία θα περιγράφεται

από τον εγκατεστημένο σταθμό. Εξαγωγή φυσικών ιδιοτήτων εδάφους από τα υφιστάμενα εδαφολογικά δεδομένα της περιοχής

3. Κατά τη λειτουργία

- ✓ Αξιολόγηση υπολογιζόμενης εξατμισοδιαπνοής καλλιέργειας από δύο ανεξάρτητες ομάδες δεδομένων (μετεωρολογικά – εδαφολογικά) για τη συγκεκριμένη ΧΕΜ και σύγκριση αυτών με την εικόνα των δένδρων με στόχο τη βελτίωση της ακρίβειας των αποτελεσμάτων.
- ✓ Έλεγχος της δυνατότητας και του βαθμού ακρίβειας χρήσης των σημειακών μετρήσεων και αποτελεσμάτων στην περιοχή περιγραφής υπό διαφορετικές ΧΕΜ . Σύγκριση και με εικόνα φυτών.
- ✓ Εκπαίδευση επιστημονικού προσωπικού αλλά και καλλιεργητών στην ανάγνωση σε πραγματικό χρόνο των μετρήσεων στην μετάφραση σε φυσικές διεργασίες και τέλος σε λήψη απόφασης, τόσο για θέματα αρδεύσεων όσο και σε θέματα υδρολίπανσης.
- ✓ Εκπαίδευση επιστημονικού προσωπικού αλλά και καλλιεργητών στην ορθή υλοποίηση της υδρολίπανσης ως μία από τις παραμέτρους του μας δίνει το σύστημα.
- ✓ Σύγκριση των καταναλισκόμενων ποσοτήτων νερού για άρδευση από τους παραγωγούς εμπειρικά σε σχέση με αυτά που μας δίνει η εφαρμογή.
- ✓ Εκπαίδευση του επιστημονικού προσωπικού αλλά και των καλλιεργητών σε θέματα ελέγχου αξιολόγησης και βελτίωσης αρδευτικών συστημάτων (auditing) ως τμήμα αξιολόγησης της εφαρμογής, καθ' όσον στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του συστήματος παίζει μεγάλο ρόλο η ομοιομορφία της άρδευσης στον αγρό.

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης δράσης θα επιτευχθεί εξοικείωση των παραγωγών με εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σε εφαρμογές γεωργίας ακριβείας στον τομέα της ορθολογικής εφαρμογής λιπάνσεων και αρδεύσεων καθώς και στην πρόγνωση μυκητολογικών ασθενειών και θα εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την καλύτερη και οικονομικότερη εφαρμογή λίπανσης και άρδευσης στα υπό μελέτη αγροτεμάχια.

4. Παραδοτέα & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
1	Εγκατάσταση αγρομετεωρολογικού σταθμού	12
2	Ενόργανη παρακολούθηση εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων με τη χρήση αγρομετεωρολογικού σταθμού	12-24-36
3	Έκθεση αξιολόγησης της δραστηριότητας	36

5. Δείκτες

Δείκτες Εισροών / Εκροών	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Πιλοτική εφαρμογή ενόργανης παρακολούθησης εδαφικών και καλλιεργητικών παραμέτρων με την τοποθέτηση αγρομετεωρολογικού σταθμού εντός της κτηματικής περιφέρειας της Ο.Ε.Φ.	ΠΟΣΟΤΙΚΟΣ	1

Δείκτες αποτελεσμάτων	χαρακτηρισμός
Εξοικείωση (πιλοτική εφαρμογή) των παραγωγών με εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σε εφαρμογές γεωργίας ακριβείας στον τομέα της ορθολογικής εφαρμογής λιπάνσεων και αρδεύσεων καθώς και στην πρόγνωση μυκητολογικών ασθενειών	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ

Δείκτες Επιπτώσεων

Εφαρμογή γεωργίας ακριβείας στον τομέα της ορθολογικής λίπανσης και άρδευσης των ελαιώνων

6. Προϋπολογισμός

Έξοδα	Ποσό (€)	Πρώτο έτος (€)	Δεύτερο έτος (€)	Τρίτο έτος (€)
Παροχή Υπηρεσιών	24.000,00	8.000,00	8.000,00	8.000,00

Γiii: Κατάρτιση παραγωγών σε νέες τεχνικές καλλιέργειας

Τομέας Γ	
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού	
Υποτομέας Γiii	Κατάρτιση των παραγωγών σε νέες τεχνικές καλλιέργειας
Τίτλος	Κατάρτιση των παραγωγών σε νέες τεχνικές με θέματα όπως διαχείριση των καλλιεργητικών φροντίδων (κλαδέματα), λίπανση εδάφους, φυτοπροστασία, συγκομιδή – μετασυλλεκτικοί χειρισμοί, άρδευση
Διάρκεια	3 έτη

1. Συνοπτική Περιγραφή

Κατάρτιση όλων των παραγωγών-μελών της Ο.Ε.Φ.- Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ σε νέες τεχνικές καλλιέργειας σε συνεννόηση με τους γεωτεχνικούς της Ο.Ε.Φ. - Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ σύμφωνα με το πρόγραμμα των έργων επίδειξης ορθολογικών πρακτικών. Κάθε χρόνο θα γίνονται επισκέψεις από γεωπόνους ΠΕ στους παραγωγούς της Ο.Ε.Φ. προκειμένου να τους εκπαιδεύσουν στις σύγχρονες τεχνικές ελαιοκαλλιέργειας και να τους ενημερώσουν για τις τρέχουσες εξελίξεις.

2. Αντικείμενο Δραστηριότητας

Κατάρτιση των ελαιοπαραγωγών σε νέες τεχνικές καλλιέργειας με θέματα όπως διαχείριση των καλλιεργητικών φροντίδων(κλαδέματα), λίπανσης, άρδευσης, εδάφους, φυτοπροστασία, συγκομιδή –μετασυλλεκτικοί χειρισμοί.

3. Περιγραφή αιτιολόγηση & μεθοδολογία υλοποίησης

Οι καταρτίσεις θα πραγματοποιούνται από γεωπόνο Π.Ε είτε ταυτόχρονα στο σύνολο των παραγωγών σε κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα είτε σε ομάδες στο χωράφι εφόσον απαιτείται (κλαδέματα). Θα καταστρωθεί σε συνεννόηση με τους γεωπόνους και την Ο.Ε.Φ. - Α.Σ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ πρόγραμμα των έργων επίδειξης ορθολογικών πρακτικών για την άσκηση της ελαιοκαλλιέργειας σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παραγωγών - μελών της Ο.Ε.Φ. αρχικά στις βασικές αρχές φυσιολογίας του ελαιόδεντρου, στις αρχές του συστήματος

ολοκληρωμένης διαχείρισης και θα γίνει πρακτική επίδειξη κλαδέματος σκελετικής διαμόρφωσης των δέντρων και κλαδέματος καρποφορίας διαφόρων βαθμών αυστηρότητας ανάλογα με το δυναμικό και την υπάρχουσα διαμόρφωση του δέντρου.

Προβλέπεται να υλοποιηθούν δύο καταρτίσεις ανά έτος.

Οι γεωπόνοι θα τονίσουν τη σημασία των αναλύσεων εδάφους και φύλλων για την πραγματοποίηση ορθολογικής λίπανσης σύμφωνα με τις αρχές των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής με σκοπό να επιτευχθεί η καλύτερη πρόσληψη και αξιοποίηση των θρεπτικών στοιχείων από τα φυτά.

Θα γίνει κατάρτιση των παραγωγών στην καταπολέμηση των ζιζανίων με μηχανική κατεργασία του εδάφους στις αρχές της Άνοιξης ώστε να περιοριστεί ο ανταγωνισμός έναντι των ελαιόδεντρων για το εδαφικό νερό αλλά και για τα θρεπτικά στοιχεία κατά τη διάρκεια της περιόδου βλαστικής ανάπτυξης και ανθοφορίας που ακολουθεί.

Επίσης, θα γίνει κατάρτιση για τη δυνατότητα ενσωμάτωσης των υπολειμμάτων κλαδέματος και της φυσικής βλάστησης στο έδαφος προκειμένου να βελτιωθούν οι φυσικές του ιδιότητες (αερισμός, υδατοπερατότητα κλπ.) και να δημιουργηθούν κατάλληλες συνθήκες για το σχηματισμό οργανικής ουσίας.

Θα αναλυθούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα διαφορετικών συστημάτων διαχείρισης του εδάφους (μηχανική κατεργασία, χημική ζιζανιοκτονία, χορτοκοπή, βόσκηση κλπ.) και θα πραγματοποιηθεί πρακτική εφαρμογή σύμφωνα με του Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.

Θα επισημανθούν από τους γεωπόνους οι παράγοντες συγκομιδής που επηρεάζουν την υγιεινή κατάσταση του δέντρου, τη βλάστηση και καρποφορία των επομένων ετών, την ποιότητα του προϊόντος και το κόστος παραγωγής και θα παρουσιαστούν στρατηγικές για την ορθότερη διαχείριση τους έτσι ώστε να έχουν το μέγιστο όφελος οι παραγωγοί – μέλη της Ο.Ε.Φ. - Α.Σ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

Η κατάρτιση θα περιλαμβάνει θέματα άρδευσης (συστήματα άρδευσης, εφαρμογή της κατάλληλης ποσότητας αρδευτικού νερού, υπολογισμός των απαιτήσεων των ελαιόδεντρων ανάλογα με εδαφοκλιματικούς παράγοντες καθώς και ανάλογα με την ηλικία και την κόμη των δέντρων, το σύστημα διαχείρισης του εδάφους, τον προορισμό του προϊόντος κλπ.) και θα προταθούν στρατηγικές εξοικονόμησης νερού με συστήματα άρδευσης όπως ημιάρδευση, ελλειμματική άρδευση και υπάρδευση. Επίσης θα παρουσιαστεί ο τρόπος σχεδιασμού ενός αρδευτικού δικτύου για την εξασφάλιση ομοιόμορφης παροχής σε όλα τα δέντρα και για τη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας άρδευσης. Επειδή υπάρχει ιδιαίτερο πρόβλημα με τα καρκινώματα στην ποικιλία Κορωνέικη, την κυρίαρχη ποικιλία ελιάς που καλλιεργούν οι παραγωγοί – μέλη της Ο.Ε.Φ. -Α.Σ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ θα ενημερωθούν οι παραγωγοί για τα αίτια του προβλήματος, καθώς και τα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης τους. Επίσης τα θέματα κατάρτισης θα περιλαμβάνουν την αντιμετώπιση των εχθρών της ελιάς στην περιοχή και ιδιαίτερα την καταπολέμηση του δάκου. Πιο συγκεκριμένα, θα

αναλυθούν τα μέτρα ελέγχου του δακοπληθυσμού, οι διάφοροι τύποι, ο τρόπος χρήσης και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των δακοπαγίδων, ο χρόνος έναρξης παρακολούθησης της δακοπροσβολής και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τη λήψη απόφασης διενέργειας ψεκασμού σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της παραγωγής που θα εφαρμόζουν οι παραγωγοί.

Στα θέματα της φυτοπροστασίας θα εφαρμοστεί και ο συνδυασμός συνδυασμός των καλλιεργητικών εργασιών προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τις ασθένειες (μυκητολογικές) και τους εχθρούς της καλλιέργειας (ακάρεα, έντομα, κ.ά.) Στη συνέχεια θα παρατίθενται δελτία με όλα τα μέχρι τα εγκεκριμένα σκευάσματα ανά δ.ο. (δραστική ουσία) για την καλλιέργεια της ελιάς. Η εκπαίδευση της φυτοπροστασίας θα καλύψει και τη σωστή διαδικασία εφαρμογής ΦΠΠ από την επιλογή του μέχρι την εφαρμογή του στον αγρό (σωστή προετοιμασία και εφαρμογή ψεκαστικού διαλύματος σε σχέση με το μέγεθος της εκμετάλλευσης). Στη συγκομιδή θα καταρτιστούν οι παραγωγοί στον τρόπο και το χρόνο συγκομιδής του ελαιοκάρπου, το κλίμα και οι συνθήκες στην περιοχή, στο στάδιο ωρίμανσης του, καθώς και τους δείκτες ωρίμανσης του καρπού.

Λόγω του τρόπου ανάπτυξης και καρποφορίας της ελιάς απαιτούνται παραπάνω από μία χρονιές για να δοθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα στους παραγωγούς και για να φανούν τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων της πρώτης χρονιάς. Ενδεικτικά, το κλάδεμα θα δημιουργήσει νέα βλάστηση η οποία θα καρποφορήσει τα επόμενα χρόνια. Συνεπώς, θεωρείται απαραίτητος ο τριετής σχεδιασμός των καταρτίσεων των παραγωγών.

Με την υλοποίηση των καταρτίσεων των παραγωγών της Ο.Ε.Φ. - Α.Σ ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ θα δοθεί έμφαση στη βιώσιμη διαχείριση των ελαιώνων, στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων (ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς), στην προστασία του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και του αγροοικοσυστήματος, στη διατήρηση των ελαιώνων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, και στην αποκατάσταση της βιολογικής ισορροπίας στην ελαιοκαλλιέργεια.

Ενδεικτικά θέματα κατάρτισης των παραγωγών που θα γίνουν στο χωράφι

- * Διαχείριση των καλλιεργητικών φροντίδων (Κλαδέματα)
  - ✓ κλάδεμα και διαμόρφωση κόμης
  - ✓ Κλάδεμα καρποφορίας και ανανέωσης
  - ✓ Παραδοσιακό κλάδεμα
  - ✓ Κλάδεμα πυκνής φύτευσης
  - ✓ Διαχείριση υπολειμμάτων κλαδέματος

- * Διαχείριση λίπανσης
  - ✓ Εφαρμογή λίπανσης και κατάλληλη εποχή λίπανσης
  - ✓ Επιλογή λιπάσματος & προσδιορισμός λιπαντικών αναγκών
  - ✓ Λίπανση σε ξηρική και αρδευόμενη καλλιέργεια

- ✓ Τροφοπενίες
  - ✓ Δειγματοληψίες και αναλύσεις εδάφους
  - ✓ Δειγματοληψίες φύλλων & φυλλοδιαγνωστική
  - ✓ Ορθολογική χρήση των λιπασμάτων
- * Διαχείριση έδαφους
- ✓ Συστήματα διαχείρισης του εδάφους
  - ✓ Προβλήματα που συνδέονται με τη μηχανική καλλιέργεια
  - ✓ Ορθή εφαρμογή μηχανικής καλλιέργειας
  - ✓ Προβλήματα που συνδέονται με τη χημική ζιζανιοκτονία
  - ✓ Ορθή εφαρμογή χημικής ζιζανιοκτονίας
  - ✓ Εναλλακτικά σενάρια διαχείρισης του εδάφους
- * Φυτοπροστασία
- ✓ Διαχείριση εχθρών – ασθενειών
  - ✓ Δάκος
  - ✓ Πυρηνοτρήτης
  - ✓ Γλοιοσπόριο
  - ✓ κυκλοκόνιο
  - ✓ Λεκάνιο
  - ✓ Ρυγχίτης
  - ✓ Μαργαρόνια
  - ✓ Προληπτικά μέτρα για την αποφυγή βακτηριακού καρκίνου
  - ✓ Ασφαλής χρήση γεωργικών φαρμάκων και εισροών φυτοπροστασίας
  - ✓ Ρύθμιση και Συντήρηση ψεκαστικών μηχανημάτων
  - ✓ Βαθμονόμηση
  - ✓ Υπολογισμός ψεκαστικού διαλύματος
- * Συγκομιδή – μετασυλλεκτικοί χειρισμοί
- ✓ Επίδειξη σε ελαιώνες διαφόρων μεθόδων συλλογής ελαιοκάρπου
  - ✓ Περίοδος ωρίμανσης ελαιοκάρπου
  - ✓ Δείκτες ωρίμανσης ελαιοκάρπου
  - ✓ Χρήση ελαιοραβδιστικών μηχανημάτων
  - ✓ Μετασυλλεκτική μεταχείριση ελαιοκάρπου και μεταφορά σε ελαιουργείο
  - ✓ Αποθήκευση μέχρι την εξαγωγή του ελαιολάδου
- * Άρδευση
- ✓ Συστήματα άρδευσης
  - ✓ Επίδειξη σχεδιασμού αρδευτικού δικτύου
  - ✓ Βελτιστοποίηση αποτελεσματικότητας άρδευσης
  - ✓ Υδατοϊκανότητα
  - ✓ Διαθέσιμη υγρασία
  - ✓ Ωφέλιμη υγρασία

✓ Απαιτήσεις σε νερό άρδευσης

4. Παραδοτέα & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
1	Κατάρτιση των παραγωγών σε θέματα όπως διαχείριση των καλλιεργητικών φροντίδων (κλαδέματα) λίπανσης, εδάφους, φυτοπροστασίας, άρδευση συγκομιδή-μετασυλλεκτικοί χειρισμοί	6 - 12 - 18 – 24 – 30 - 36
2	Τεκμηριωμένη έκθεση πεπραγμένων	36

5. Δείκτες

Δείκτες Εισροών / Εκροών	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Αριθμός ελαιοπαραγωγών που θα καταρτιστούν από γεωπόνους Π.Ε.	ποσοτικός	410 ελαιοπαραγωγοί ανά έτος
Αριθμός εκπαιδεύσεων	ποσοτικός	2 ανά έτος

Δείκτες αποτελεσμάτων	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Συμμετοχή στις εκπαιδεύσεις	ποσοτικός	90% συμμετοχή
Αριθμός ελαιοπαραγωγών που εκπαιδεύονται κάθε έτος	ποσοτικός	369 παραγωγοί

Δείκτες Επιπτώσεων

Συμμετοχή παραγωγών στις εκπαιδεύσεις στο 90% του συνόλου των ελαιοπαραγωγών της Ο.Ε.Φ. κάθε έτος

6. Προϋπολογισμός

Έξοδα	Ποσό (€)	Πρώτο έτος (€)	Δεύτερο έτος (€)	Τρίτο έτος (€)
Παροχή Υπηρεσιών	88.133,31	29.377,77	29.377,77	29.377,77

Eii: Σχεδιασμός, εφαρμογή και πιστοποίηση Συστήματος Ποιότητας και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων στο ελαιοτριβείο (ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015)

Δραστηριότητα Ε	
Ιχνηλασιμότητα, πιστοποίηση και προστασία της ποιότητας του ελαιολάδου, ιδίως με ποιοτικό έλεγχο των ελαιολάδων που πωλούνται στους τελικούς καταναλωτές	
Υποτομέας Eii	Δημιουργία και διαχείριση συστημάτων πιστοποίησης της ποιότητας με βάση σύστημα ανάλυσης κινδύνου και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP) το οποίο είναι σύμφωνο με τα τεχνικά κριτήρια που καθορίζει η αρμόδια εθνική αρχή
Τίτλος	Σχεδιασμός, εφαρμογή και πιστοποίηση Συστήματος Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 στο ελαιοτριβείο της Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ
Διάρκεια	3 έτη

1. Συνοπτική Περιγραφή

Η διαμόρφωση του κατάλληλου πλαισίου εφαρμογής των Συστημάτων Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 στον τομέα της παραγωγής ελαιολάδου αποτελεί κρίσιμη διαδικασία για την διασφάλιση της ποιότητας του προϊόντος, την ασφαλή διάθεση του στην αγορά και την ελαχιστοποίηση των διατροφικών κινδύνων που είναι δυνατό να προκύψουν από ακατάλληλα τρόφιμα. Το βασικό περιεχόμενο της ενέργειας περιλαμβάνει τη σύνταξη κατάλληλων προτύπων εγχειριδίων των Συστημάτων Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι επιμέρους μονάδες να υλοποιήσουν το δικό τους σύστημα και να πιστοποιηθούν κατάλληλα. Με τον τρόπο αυτό, από την μια πλευρά επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας και από την άλλη διευκολύνεται η εφαρμογή ενός ενιαίου κοινού πλαισίου εφαρμογής των Συστημάτων Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 στο ελαιοτριβείο.

Αντικείμενο της ενέργειας είναι ο σχεδιασμός, η σύνταξη και εφαρμογή συστημάτων των Συστημάτων Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 για το ελαιοτριβείο της Ο.Ε.Φ. - Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

Στη σύνταξη των συστημάτων θα ληφθούν υπόψη οι τοπικές συνθήκες, οι δυνατότητες που υπάρχουν και οι βασικές αρχές των Συστημάτων Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005.

Η ασφάλεια των τροφίμων συνδέεται με την ύπαρξη βλαπτικών παραγόντων και κινδύνων στην διατροφική αλυσίδα που μπορούν να παρουσιαστούν σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας παραγωγής των διατροφικών προϊόντων. Επιβάλλεται λοιπόν να υπάρχει κατάλληλος έλεγχος στα διάφορα στάδια της αλυσίδας για να διασφαλίζεται η ασφάλεια με συνδυασμένες προσπάθειες όλων των οργανισμών της αλυσίδας τροφίμων.

Το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005 προδιαγράφει τις απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων (ΣΔΑΤ) που συνδυάζει τα παρακάτω κοινώς αποδεκτά βασικά συστατικά στοιχεία ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια τροφίμων σε όλη την έκταση της αλυσίδας τροφίμων μέχρι την κατανάλωση:

- * αμοιβαία επικοινωνία στην αλυσίδα τροφίμων
- * συστηματική διαχείριση
- * προαπαιτούμενα
- * αρχές HACCP

Η επικοινωνία στην αλυσίδα τροφίμων είναι προϋπόθεση για την αναγνώριση και τον κατάλληλο έλεγχο όλων των κινδύνων που σχετίζονται με την ασφάλεια τροφίμων, σε κάθε στάδιο της αλυσίδας τροφίμων. Αυτό συνεπάγεται την επικοινωνία ανάμεσα στον οργανισμό και τους οργανισμούς που προηγούνται και ακολουθούν στην αλυσίδα τροφίμων. Η επικοινωνία με τους πελάτες και τους προμηθευτές για τους αναγνωρισμένους κινδύνους και τα λαμβανόμενα προληπτικά μέτρα ελέγχου θα βοηθήσει στο σαφέστερο προσδιορισμό των απαιτήσεων.

Στο πρότυπο αυτό ενσωματώνονται οι αρχές HACCP (Ανάλυση κινδύνων και κρίσιμα σημεία ελέγχου) και τα βήματα εφαρμογής του HACCP της Επιτροπής του Codex Alimentarius (Codex). Αυτό το πρότυπο εισάγει το συνδυασμό του σχεδίου HACCP με τα κρίσιμα και τα προληπτικά σημεία ελέγχου (CCPs και OPRPs αντίστοιχα) και τα προαπαιτούμενα προγράμματα. Η ανάλυση κινδύνων είναι η βασική διεργασία για ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων, καθώς η διεξαγωγή της ανάλυσης κινδύνων βοηθά στην οργάνωση της απαιτούμενης γνώσης για την καθιέρωση ενός αποτελεσματικού συνδυασμού προληπτικών μέτρων ελέγχου.

Το πρότυπο ISO 22000:2005 αποσκοπεί στην εναρμόνιση, σε παγκόσμια κλίμακα, των απαιτήσεων για τη διαχείριση της ασφάλειας τροφίμων από τους οργανισμούς της αλυσίδας τροφίμων. Ειδικότερα, προορίζεται για τους οργανισμούς που επιδιώκουν να εφαρμόσουν, πέραν των νομικών απαιτήσεων, ένα εστιασμένο, συνεπές και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων. Το πρότυπο επιβάλλει, μέσω του συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων, την ικανοποίηση των εφαρμοστέων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων.

2. Αντικείμενο Δραστηριότητας

Σχεδιασμός και εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 στο ελαιοτριβείο της Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

3. Περιγραφή αιτιολόγηση & μεθοδολογία υλοποίησης

Το πρότυπο προδιαγράφει τις απαιτήσεις για ένα Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας των Τροφίμων (εφεξής ΣΔΑΤ) και ένα Σύστημα Ποιότητας (ΣΠ) προκειμένου οι οργανισμοί της αλυσίδας τροφίμων να καταδεικνύουν την ικανότητά τους στον έλεγχο των κινδύνων και να διασφαλίζεται η ασφάλεια των τροφίμων. Το πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλους, ανεξαρτήτως μεγέθους, τους οργανισμούς που εμπλέκονται στην αλυσίδα τροφίμων και επιθυμούν να εφαρμόσουν συστήματα για τη συνεπή παροχή ασφαλών προϊόντων και ειδικότερα έχει σαν αποτέλεσμα:

- α) Να σχεδιάζει, να εφαρμόζει, να λειτουργεί, να συντηρεί και να επικαιροποιεί ένα σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων, με σκοπό την παροχή προϊόντων, που σύμφωνα με την προβλεπόμενη χρήση, είναι ασφαλή για τον καταναλωτή.
- β) Να καταδεικνύει τη συμμόρφωση με τις εφαρμοστικές νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις για την ασφάλεια των τροφίμων.
- γ) Να αξιολογεί τις απαιτήσεις των πελατών και να τεκμηριώνει τη συμμόρφωση με τις διμερώς συμφωνημένες απαιτήσεις πελατών που αφορούν την ασφάλεια τροφίμων, ώστε να ενισχύει την ικανοποίηση του πελάτη.
- δ) Να γνωστοποιεί αποτελεσματικά τα δεδομένα για τα θέματα ασφάλειας τροφίμων στους προμηθευτές, στους πελάτες και στα ενδιαφερόμενα μέρη.
- ε) Να διασφαλίζει ότι εφαρμόζεται η δεδηλωμένη πολιτική ασφάλειας τροφίμων.
- στ) Να καταδεικνύει τη συμμόρφωση με τη δεδηλωμένη πολιτική του για την ασφάλεια τροφίμων στα ενδιαφερόμενα μέρη.
- ζ) Να επιδιώκει την πιστοποίηση ή την καταχώρηση του ΣΔΑΤ σε μητρώο, από ανεξάρτητο φορέα.

Αρχικά θα γίνει ο σχεδιασμός των συστημάτων και θα ολοκληρωθούν τα εγχειρίδια και οι διαδικασίες που απαιτούνται από τα πρότυπα καθώς και η μελέτη HACCP που περιλαμβάνεται στο ISO 22000:2005.

Οι παράμετροι που θεωρούνται σημαντικές για την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου είναι:

➔ Διαγνωστική επιθεώρηση υλικοτεχνικών υποδομών

Οι Σύμβουλοι στο ξεκίνημα του έργου διεξάγουν διαγνωστική επιθεώρηση στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Επιθεωρούνται και εντοπίζονται αδυναμίες

στους χώρους παραλαβής, στις αποθήκες και στους χώρους συσκευασίας. Ως αποτέλεσμα της διαγνωστικής επιθεώρησης συντάσσεται έκθεση με τα ευρήματα και τις προτεινόμενες ενέργειες.

➔ **Εκπαίδευση**

Στο ξεκίνημα της ανάπτυξης του ΣΔΑΤ θα πρέπει να υλοποιηθεί αποτελεσματικά η εκπαίδευση του προσωπικού τόσο ώστε να κατανοήσει τις αρχές της διασφάλισης της υγιεινής των τροφίμων και του τρόπου ανάπτυξης του συστήματος διαχείρισης της ασφαλείας των τροφίμων, όσο και να ενστερνιστεί την αντίστοιχη φιλοσοφία αλλά και να υιοθετήσει τις συγκεκριμένες πρακτικές και μεθόδους.

➔ **Εργαστηριακές αναλύσεις**

Στο ξεκίνημα της ανάπτυξης του ΣΔΑΤ για την διαπίστωση της υπάρχουσας κατάστασης θα πρέπει να διενεργηθούν αναλύσεις υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο ελαιόλαδο που αποτελεί την πρώτη ύλη καθώς και μικροβιολογικές και χημικές αναλύσεις στο νερό που χρησιμοποιείται στο τυποποιητήριο, ενώ μετά το πέρας της ελάχιστης εφαρμογής του συστήματος θα πρέπει να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά του με νέα σειρά αναλύσεων επαλήθευσης στο τελικό προϊόν.

➔ **Καθολική εφαρμογή**

Κατά την ανάπτυξη του ΣΔΑΤ θα πρέπει να εμπλακούν η διοίκηση και τα στελέχη της επιχείρησης, ώστε να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι για την απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος και να επιτευχθεί υψηλός βαθμός κατανόησης του συστήματος έτσι ώστε να είναι σε θέση να ενσωματώσουν τις αλλαγές και τις βελτιώσεις σε πρακτικές και υποδομές στο μέλλον. Το σύστημα θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα σημεία της επιχείρησης όπου γίνεται παραλαβή, επεξεργασία, αποθήκευση και συσκευασία.

➔ **Επικινδυνότητα πρώτων υλών**

Το επίπεδο υγιεινής των πρώτων υλών και συστατικών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τροφίμων επηρεάζουν σημαντικά την ασφάλεια των τελικών προϊόντων. Γι' αυτό πρέπει να δοθεί έμφαση στην αξιολόγηση των προμηθευτών, να καθοριστούν κριτήρια παραλαβής και να καταστρωθεί πλάνο ελέγχου κατά την παραλαβή, όπου θα δίδεται βαρύτητα στον έλεγχο της παραλαβής των πιο ευαίσθητων υλικών. Θα πρέπει να τηρούνται αρχεία παραλαβών και να γίνει συλλογή πιστοποιητικών των προμηθευτών.

➔ **Διαρκής επιστημονική υποστήριξη**

Οι σύμβουλοι αναλαμβάνουν την επιστημονική τεκμηρίωση του Συστήματος Διαχείρισης της Ασφάλειας των Τροφίμων (ΣΔΑΤ) και του Συστήματος Ποιότητας (ΣΠ), ενώ κατά την ανάπτυξη του συστήματος λειτουργούν τόσο σαν επιστημονικοί όσο και σαν τεχνικοί σύμβουλοι ερμηνεύοντας μικροβιολογικές αναλύσεις, αξιολογώντας αποτελέσματα μετρήσεων, (π.χ. επίπεδο χλωρίωσης νερού, καθαριότητα επιφανειών) και προτείνοντας διορθωτικές ενέργειες. Οι σύμβουλοι μπορούν να προσφέρουν τις συμβουλευτικές υπηρεσίες τους και μετά τη λήξη του έργου συμβάλλοντας στον έλεγχο αποτελεσματικότητας του

συστήματος, στη σωστή εφαρμογή του, στη συνεχή βελτίωση του και στο χειρισμό διατροφικών κρίσεων.

4. Παραδοτέα & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Το έργο θα ολοκληρωθεί για το πρώτο έτος με την επιθεώρηση των Συστημάτων Ποιότητας ISO 9001:2015 και Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 από έναν ανεξάρτητο πιστοποιητικό φορέα, διαπιστευμένο από τον ΕΣΥΔ, και την έκδοση των πιστοποιητικών ISO 9001:2015 & ISO 22000:2005.

Το δεύτερο έτος θα πραγματοποιηθεί επιθεώρηση επιτήρησης για τα ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015.

Το τρίτο έτος θα πραγματοποιηθεί επιθεώρηση επιτήρησης για τα ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015.

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
1	Εγχειρίδιο ISO 9001 & ISO 22000 για το ελαιοτριβείο	4
2	Μελέτη HACCP για το ελαιοτριβείο	6
3	Εκπαιδεύσεις του προσωπικού του ελαιοτριβείου	9
4	Έκδοση πιστοποιητικών ISO 9001:2015 & ISO 22000:2005 για το ελαιοτριβείο	12
5	Ανασκόπηση ΣΔΑΤ	15
6	Άσκηση ανάκλησης	18
7	Εσωτερική επιθεώρηση ΣΔΑΤ	21
8	Βεβαίωση επιθεώρησης επιτήρησης για το ISO 9001 & ISO 22000	24
9	Εκπαιδεύσεις του προσωπικού του ελαιοτριβείου	28
10	Άσκηση ανάκλησης	31
11	Εσωτερική επιθεώρηση ΣΔΑΤ	34
12	Βεβαίωση επιθεώρησης επιτήρησης για το ISO 9001 & ISO 22000	36

5. Δείκτες

Δείκτες Εισροών / Εκροών	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 9001:2015 για το ελαιοτριβείο της Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ	ποσοτικός	1
Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005 για το ελαιοτριβείο της Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ	ποσοτικός	1

Δείκτες αποτελεσμάτων	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Πιστοποίηση ISO 9001:2015 για ελαιοτριβείο	ποσοτικός	1 Πιστοποιητικό & 2 επιτηρήσεις
Πιστοποίηση ISO 22000:2005 για ελαιοτριβείο	ποσοτικός	1 Πιστοποιητικό & 2 επιτηρήσεις

Δείκτες Επιπτώσεων - ποιοτικός

Βελτίωση της υγιεινής και ασφάλειας των προϊόντων της Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ

6. Προϋπολογισμός

Έξοδα	Ποσό (€)	Πρώτο έτος (€)	Δεύτερο έτος (€)	Τρίτο έτος (€)
Παροχή Υπηρεσιών	9.519,99	3.173,33	3.173,33	3.173,33

ΣΤii: Δημιουργία ιστοσελίδας

Τομέας ΣΤ	
Διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες των ΟΕΦ που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών	
Υποτομέας ΣΤii	Δημιουργία και διατήρηση της λειτουργίας δικτυακού τόπου σχετικού με τα μέτρα που υλοποιούν οι δικαιούχοι οργανώσεις στους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε)
Τίτλος	Δημιουργία ιστοσελίδας
Διάρκεια	3 έτη

1. Συνοπτική Περιγραφή

Με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα η Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ αποσκοπεί στη δημιουργία μιας ιστοσελίδας, στην οποία θα δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που υλοποίησε η Ο.Ε.Φ. στο παρόν Πρόγραμμα Εργασίας.

2. Αντικείμενο Δραστηριότητας

Δημιουργία ιστοσελίδας της Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ.

3. Περιγραφή αιτιολόγηση & μεθοδολογία υλοποίησης

Πλέον η ιστοσελίδα θεωρείται ένα από τα κυριότερα εργαλεία ενημέρωσης και επικοινωνίας. Με δεδομένο το γεγονός ότι η Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ δε διαθέτει κάποια ιστοσελίδα, είναι απαραίτητη η δημιουργία μιας σύγχρονης ιστοσελίδας, στην οποία θα δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που υλοποίησε η Ο.Ε.Φ. στο παρόν Πρόγραμμα Εργασίας και θα τονίζονται τα στοιχεία που αφορούν την Ο.Ε.Φ., τις επιμέρους ενέργειές του Προγράμματος και τα οφέλη του για την Οργάνωση.

Θα δοθεί έμφαση στη διασφάλιση ενός φιλικού, κατανοητού και εύκολα προσβάσιμου “περιβάλλοντος” με διαρκώς ανανεωμένο περιεχόμενο στο οποίο ο χρήστης θα ενημερώνεται για την Ο.Ε.Φ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ και τις δράσεις ενίσχυση της ποιότητάς της μέσα από την αξιοποίηση του εν λόγω

προγράμματος.

Ως αποτέλεσμα, η Ο.Ε.Φ. Α.Σ. ΜΟΛΑΩΝ - ΠΑΚΙΩΝ με τη δημιουργία της ιστοσελίδας θα έχει στη διάθεσή της ένα αποτελεσματικό εργαλείο άμεσης ενημέρωσης και τεκμηρίωσης των δράσεων που θα υλοποιήσει στο νέο τριετές Πρόγραμμα Εργασίας.

4. Παραδοτέα & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Χρόνος υποβολής (μήνες από την έναρξη του προγράμματος)
1	Δημιουργία Ιστοσελίδας	12
2	Επικαιροποίηση ιστοσελίδας	24
3	Επικαιροποίηση ιστοσελίδας	36
4	Έκθεση αξιολόγησης της δραστηριότητας	36

5. Δείκτες

Δείκτες Εισροών / Εκροών	χαρακτηρισμός	Τιμή στόχος
Δημιουργία Ιστοσελίδας	ποσοτικός	1

Δείκτες αποτελεσμάτων	χαρακτηρισμός
Ενημέρωση για τις δράσεις που υλοποιεί η ΟΕΦ στα πλαίσια του εγκεκριμένου Προγράμματος Εργασίας	ποιοτικός

Δείκτες Επιπτώσεων	χαρακτηρισμός
Ανάδειξη του Προγράμματος Εργασίας της ΟΕΦ	ποιοτικός

6. Προϋπολογισμός

Έξοδα	Ποσό (€)	Πρώτο έτος (€)	Δεύτερο έτος (€)	Τρίτο έτος (€)
Παροχή Υπηρεσιών	3.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00